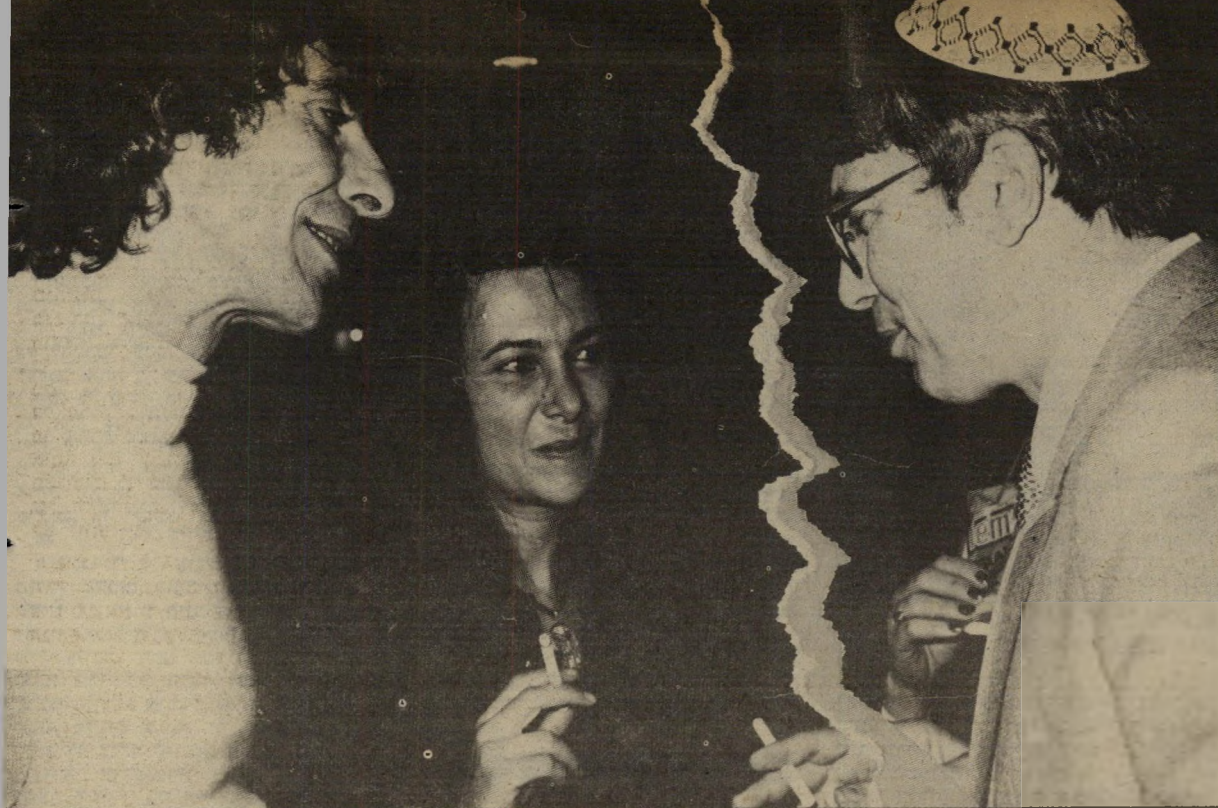

המילחמה והטבח בביירות גרמו לאשכנז בתמ"י לפרוץ, כאשר הפעילים הצעירים יוצאים נגד העסקוניה המשופשת

להקת הברירה, הטבעית, המוסיקאי שלמה בר, מדברי המהפכה התרבותית-רעיונית, שאותה דורשים צעירי תמ"י. במרכז: דוברת מישרד-הקליטה, ויקי שירן, המנסה לפשר בין הקצוות.

שני הצדדים מימין: אהרון אברחצירא, מי שהיה שר — וכיום ראש סיעת תמ"י, המייצג את יוצאי עדות המזרח הדתיים. משמאל: מנהיג

כמו שתמ"י נראית היום, זה לא מקובל עלינו. היא דומה לכל יתר המיפלגות. כל ההבדל הוא בכך שאוון, אברחצירא ורובין הם ספרדים. לא בשביל זה הקמנו את תמ"י. לא זו המיפלגה ש-חלמנו עליה."

הדובר הוא עופר בורשטיין (25), מנהל להקת הברירה הטבעית, בן להורים יוצאי תוניסיה ואיש שכונת-התיקוה.

עופר, דני עידן, אשר עידן, שלמה בר, ויקי שירן, פרוספר בן-הרוש וחבריהם — צעירי תמ"י — קוראים תיגר על מנהיגותם

הנכש החצויה

שני תמ"י

צעירי תמ"י רואים בתת-אלוף בנימין (פואד) בן-אליעזר גנרל מיקצועי שהוצנח אל הצמרת.

היו בנמצא כספים ותקציבים ומירב העידוד והתמיכה. אברחצירא ואוון, שהעניקו לי-חסידיהם ותומכיהם תפקידים ומינויים פוליטיים, שילמו את המס גם לצעירים: ויקי שירן, צעירה יוצאת מצרים ופעילה בולטת בשכונות, נתמנתה כדוברת תמ"י ודוברת מישרד-הקליטה.

חס איטי וזוחל

צעירי תמ"י ניצלו את ההזדמנות ש-נפלה לידיהם. בעוד אוון ורובין, שני פוליטיקאים משופשפים ושועלים ותיקים, מנהלים את המישחק שלהם לפי הכללים שלמדו במיפלגות המיסד שהגזיחו את הפער — מינויים לפי השתייכות מיפלג-תית, מאבקים קרתניים על תקציב נוסף שה, תיקון קטן בחוק שם — לא ישרו

תשתית פוליטית מוכנה כמעט לגמרי, המור-ככת ממיטב הכוחות שעשויים להנהיג מיפלגה חדשה: אקדמאים, בני שכונות ועירוניות-פיתוח שאינם קוראים, בגין בגין ו-אך גם אינם סובלים את המערך וקציני צבא בדימוס.

בראש הקבוצה עמדו שני יוצרים ואמי נים, המקובלים הזוכים להערכה רבה גם בקרב הציבור האשכנזי: שלמה בר מ-הברירה הטבעית, מוסיקאי מחונן, והמשורר העיוור ארו ביטון. ביצירתם העניקו שני האמנים לקבוצה את הנופך הרעיוני-מהפכני.

אהרון אברחצירא הבין, שמה שחסר זו מערכת אירגונית וכסף. את אלה קיבל מנשיא הפרדציה הספרדית העולמית, ניסים גאון.

עם הנדוניה הפוליטית הזו ועם תומכיו בתוך המפד"ל, שהם דתיים יוצאי ארצות ערב, הוקמה תמ"י בחיפזון. המסר העיקרי שלה היה: "בקומה זקופה". סיסמה מעור-פלת, שפנתה לרגש הכבוד העצמי הפגוע, אך לא היה בה תוכן ממשי. הסעיפים הממשיים היו בשאלות המצוקה החברתית, על אלה היא קמה ועל אלה היא כנראה גם תיפול. במצע תמ"י לא היתה כל התייחסות עניינית ליתר השאלות המט-רידות את הציבור. אהרון אברחצירא ואהרון אוון, שקפץ במהירות אל העגלה הזו מתוך מיפלגת העבודה, גיבשו את הקונסנזוס המיפלגתי.

צעירי תמ"י, שרק לפני זמן קצר באו מקבוצות דיקליות קטנות, מצאו את עצמם לפתע שותפים לממשלה, נהנים מכל הכי-בודים הזורמים אל מי שמתתף בשילטון. הוצאת עיתון, הקמת תחנת רדיו, הקמת מרכז תרבותי לתיאטרון, מוסיקה וקולנוע, שיהיו שופר ליוצאי המזרח ולאט-לאט יכשירו את הקרקע למהפכה — כל אלה כבר לא היו בגדר חלומות פרועים. לפתע

כמו לאורך כל המילחמה, גם הפעם, בימים הראשונים שאחרי הטבח, לא השמיע אהרון אוון כל עמדה. הוא הביע את סלידתו וזעזועו, אך לא היתנה את המשך הישארות תמ"י בממשלה בהקמת ועדת חקירה. מי שהביאו אותו לכך — אפשר אפילו לומר: כפו זאת עליו — וכך הצילו את שמה הטוב של תמ"י, היו צעירי המיפלגה.

"בקומה זקופה"

עופר בורשטיין וחבריו, כולם צעירים כשנות השלושים לחייהם, מהווים בעצם את עמוד השדרה של המיפלגה. הגרעין הקשה שלה. לפני הקמתה של תמ"י הם השתייכו לקבוצות ועירות שונות שהפגינו בעיקר בשאלות חברה: פער עדתי וקיפוח. חלקם נמנו עם קבוצת עודד, אל"ה, ישראל שלנו, ישראל זה אני, ועוד. כולם משכני לים, רובם בני שכונות ועירוניות-פיתוח. בהשפעת הפנתרים השחורים, יצאו גם הם נגד המיסד האשכנזי, אך תוך החלטה לשחק לפי כללי המישחק הקיימים.

מטרתם המוצהרת: לא רק חלק בשילי-טון, לפי מיספרם היחסי של בני עדות המזרח, אלא שילטון חדש.

במיפגשים שונים, שהמפורסם בהם הוא כנס שנתקיים ביער ירושלים (בחורף 1980), שאלו זומנו כל הקבוצות הפועלות בשאלות של מצוקה חברתית, החליטו ראשי: זקבר צות להתאחד תחת דגל אחד. קרי: להפוך למיפלגה, שתגן עליה את כל תחושות המרידות, הקיפוח והתיסכול של יוצאי ארצות-ערב.

אהרון אברחצירא, פוליטיקאי שקרנו ירדה במיפלגתו. קרא נכון את המפה. הוא ראה את ההתרחשויות הבין שיש כבר

של אברחצירא ואוון. בעיקבות מילחמת הלבנון והטבח הנורא במחנות צברה ושאר תילא פרצו החוצה תחושות המרידות והי-כעס של הצעירים בתמ"י, תחושות שחמרו עד אז מתחת לפני השטח.

אנו סובלים מחוסר-דמוקרטיה טוטא-לית בתוך התנועה, מדבר בורשטיין ב-מהירות, כשהכעס ניכס מעיניו. "הצניחו לנו את גנרל פואד — מי בכלל חר בו? — והוא משחק לנו את הגנרל של הרחוב הערבי. אחר-כך מסתבר שהוא בכלל לא כל-כך מתמצא במה שקורה. ובך ציון רובין? אנתנו בכלל לא מבינים מה הוא עושה בינינו."

"בכלל אנו נגד התפיסה הזאת שמפני שמישהו גנרל, הוא יקבל תפקיד מפתח. הם העתיקו את זה מהאשכנזים. מה זה המחלה הזאת? אם הם מוכשרים, או שיתמודדו בבחירות בתוך התנועה!"

"עד היום לא התנהל ויכוח בתוך ה-תנועה על תפיסתה האידיאולוגית, אין דיון על בעיות כמו יחסינו עם הערבים, השטחים, הבעיה הפלסטינית."

"יש לנו מישרד העבודה הרווחה, ועד היום לא התנהל ויכוח איך להפעיל אותו. מה עשינו? מה שעושים כולם: שיבצנו עסקנים שלנו בתפקידים, והו."

"מי שמנהל היום את העניינים זו ה-שלישייה אברחצירא, אוון ופואד. אבר-צירא הפך ראש המיפלגה בגלל קונסי-טליה מיקרית, ועכשיו אנתנו דורשים בחירות, אם השלושה ייבחרו — תפדאל. אם לא — בבקשה, שילכו הביתה."

הטבח בביירות מיקד את הזורקורים גם לשותפים בקואליציה: כיצד נהג ומגיב כל עסקן כפרט, ומהי עמדת המיפלגות המרכיבות את הממשלה. התנהגותה של תמ"י במילחמת הלבנון, כשהיא פסחה על שני הסעיפים ולא נקטה עמדה קונקרטית ונחרצת, הובילו אותה אל מכוי סתום.